

nastajanje i »snalaženje« u suvremenom našem ambijentu. Od svih forma »suradnje« u skladbama namijenjenima splitskom festivalu, Mirošević drži *stilizaciju* kao najprirodniju nadgradnju.

Članak Josipa Biskupovića *Odbir komponiranih dalmatinskih pjesama* pisan je 1970. kad je Splitski festival bio internacionalan. U to su vrijeme i inozemni gosti trebali voditi računa o dalmatinskom melosu. Zapravo, skladbe sa splitskog i opatijskog festivala koje se osnivaju na dalmatinskom melosu probijaju se vani. Po njemu svaka skladana pjesma mora biti u stilu klape, naime, da se može četveroglasno podesiti.

Jerko Bezić, analizirajući termine iz naslova svog priloga *Etnomuzikološki pristupi dalmatinskoj folklornoj urbanoj pjesmi*, pojašnjava neke dileme oko dalmatinske pjesme upravo sa stanovišta etnomuzikologije. Zanimljiva je njegova slika koju je upotrebio da bi protumačio zanimljiv fenomen da najnarodnije pjesme, uzorno obrađene kod naroda nisu baš našle odjeka. To je kao kad bismo nekog čovjeka iz zabačenog sela obukli u frak i postavili na koncertni podij. On bi se neugodno osjećao a i publici bi to bilo gotovo smiješno.

Posljednji prilog je izvadak iz predavanja Nikole Buble *Dalmatinska folklor-na glazba* kojega je održao u glazbenoj školi »Josip Hatze« u Splitu 1978. To je njegov *Prilog upoznavanju gradske, svjetovne, vokalne, folklorne glazbe obalnog područja srednje Dalmacije*. On je sam jedan od najmarljivijih zapišivača i obrađivača glazbene baštine Trogira i Kaštela i tako se pridružuje Kuhaču, Kubi, Bozzoti, Bersi i Dobroniću, o čijim doprinosima na tom području govori. Izdvojili bismo njegovo neslaganje, kao i mnogih drugih, s tezom dr. Lovre Zupanovića po kojemu bi dorski i frigijski način, a ne dur i eventualno mol, bili izvor elementarne strukture i harmonije. Jer, kaže Buble, praksa je pokazala da su pjesme komponirane i harmonizirane u starocrkvenim modusima prošle sasvim nezapaženo i ostale neprihvaćene od naroda na Festivalu dalmatinskih klapa u Omišu.

Još je na koncu donesen popis nagrađenih skladbi na splitskim festivalima. — I tako se ovaj broj *Mogućnosti* odužio jubilarnom Festivalu ukazajući barem donekle na njegove propuste i uspjehe. Moramo ipak primijetiti da je izbor trebao biti opširniji s više priloga i različitih indeksa. Kroz stranice ovog broja šest likovnih priloga *Splitski motivi* Ljube Garbina kompletiraju lipanjski broj *Mogućnosti*.

IN MEMORIAM

D. Š.

U kratkom vremenskom roku — 17. i 22. rujna ove godine — umrla su dva naša ugledna suradnika: dr. JERKO BARIŠIĆ i dr. IVAN OSTOJIĆ, uzorni svećenici, profesori i znanstveni radnici. Njihova dugogodišnja suradnja u našem časopisu obavezuje da ih se sjetimo i na ovim stranicama.

U SPOMEN DRA JERKA BARIŠIĆA

U staroj zagrebačkoj bolnici Milosrdnih sestara, u Vinogradskoj, u ranim jutarnjim satima 17. rujna t. g., ugasio se ovozemaljski život dra JERKA BARIŠIĆA, profesora splitske teologije i predstojnika Instituta za religioznu kulturu laika u Splitu. Umro je u 54. godini života, tiho kao što je tiho i živio. Jedan svetački lik, divan čovjek i uzoran svećenik ostavio nas je u naponu svoje stvaralačke snage.

Ako ćemo vjerojati Pascalu, da se u smrti najbolje vidi koliki je tko čovjek, onda bismo bez sustezanja mogli potvrditi da je don Jreko u životu i smrti bio i ostao uzor i primjer ljudskog i kršćanskog pregalaštva, svjedočanstvo

ideala za koje je tako nepokolebljivo živio. Dugo je bolovao, ali se unatoč podmukloj bolesti nije dao svladati sve do posljednjega časa: neumorno je radio a da se nikada nije potužio; nije dopustio da njegova bolest i patnja nanesu bol i patnju i njegovoj okolini.

Dr. Barišić se rodio u Splitu 1927. godine u uzornoj kršćanskoj obitelji. U Splitu je završio osnovnu i srednju školu i teološki studij. God. 1951. zaređen je za svećenika splitsko-makarske nadbiskupije. Naknadno je na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu postigao stupanj doktorata na temelju dizertacije *Dijalog Istok—Zapad*. Najprije je vršio službu korlanog vikara u splitskoj katedrali i bilježnika u Biskupskom ordinarijatu, zatim postaje župnikom u Tijarici-Kamenskom i poslije u Kaštel-Sućurcu, da bi 1963. primio odgovornu dužnost duhovnika u splitskom sjemeništu, a odmah zatim katedru fundamentalne teologije na Teologiji u Splitu. Uz fundamentalno bogoslovlje predaje još homiletiku, istočno bogoslovlje i teologiju ekumenizma.

Duhovno izgrađen i duboko savjestan, don Jerko u svoj rad i u svoju službu — koju je uvijek revno prihvaćao, iako je sâm nikada nije birao — unosi cijeloga sebe, sav svoj svećenički žar i predanost. Bio je odličan župnik, izvrstan pastoralac, drag odgojitelj, vrstan profesor i neumoran znanstveni djelatnik. Tih i povučen, ozbiljan, a opet uvijek raspoložen, vedar i pristupačan, zračio je oko sebe prirodnom plemenitošću i neusiljenom dobrotom. Ta dobrotu, zapravo, davala je glavni biljeg čitavu don Jerkovu radu i životu. Djelovao je autentično, ljudski i kršćanski. Bio je kompletna ličnost, potpun čovjek; ja bih s uvjerenjem rekao: u svojoj prirodnosti i discipliniranosti spajao je u sebi sve odlike čovjeka, modernog, suvremenog čovjeka, i autentičnog, idealnog svećenika.

Dr. Barišić se bavio i znanstvenim radom. Širok je bio spektar njegova teološkog zanimanja, ali se najviše posvetio ekumenskoj teologiji. Pratio je suvremene ekumenske pokrete i zbivanja, i sam je kao predstavnik splitske Teologije i nadbiskupije aktivno sudjelovao na ekumenskim i drugim zborovima. Izdao je i dvije knjige ekumenskog sadržaja: *Dijalog Istok—Zapad* i aktualnu studiju *Da budu jedno — Problemi suvremenog ekumenizma* (Crkva u svijetu, Split, 1976). Objavljivao je često u stručnim časopisima, držao predavanja, organizirao nastavu na splitskom Institutu za religioznu kulturu laika.

U duhu suvremenog ekumenizma i on je više tražio zajedničke dodirne točke, a manje isticao razlike, ali je bio uvjeren da je istina temelj kršćanskog zajedništva i ljubavi. Njegova sugestivna riječ, živi primjer i teološke motivacije bili su i ostaju snažan poticaj traženju istine i gajenju ljubavi među ljudima, vjerama, nacijama i ideologijama. Žarko je ljubio svoj hrvatski narod; to ga međutim nije priječilo da cijeni i poštuje druge. Bio je pravi Kristov poslanik, čovjek široka srca, koji nikada nikoga nije sudio ni u duši osudio; nikada ni o kome nije nešto loše rekao. Znao je biti kritičan, ali se je u svojoj plemenitosti čuvao polemika i javnih prosvjeda. Prošao je zemljom čineći dobro, a da to nikada nije stavljao na veliko zvono, niti je ikada u životu za to nagradu očekivao. Časti ga nisu privlačile. Toliko je sobom vladao da je na one koji su ga dobro poznavali djelovao kao asketa duha.

Dr. Barišić je bio čest suradnik našega časopisa; unatoč svojoj zaposlenosti i bolesti nikada nije odbio moju molbu i poziv na suradnju. Pripremajući se u svibnju na operaciju, užurbano je, kao da je osjećao blizinu smrti, spremao i svoje posljednje radove za *Crkvu u svijetu*. Na samome rastanku predao mi je dvije studije o Solovjevu i potpuno smiren dodao: »Uredi ovo i napiši sâm sažetke, ako se ja ne vratim.« (Jedan mu je prilog izišao u br. 2/80, a drugi ćemo objaviti tijekom 1981.)

Stara je izrekao da se o pokojnicima govori samo dobro, stoga će, možda, oni koji nisu poznavali dra Barišića pomisliti da je i ovaj nekrolog pomalo kliširan, namješten; međutim, onima koji su poznavali našega don Jerka ostat će ovo samo slaba riječ i blijeda slika neponovljivog, relativno kratkog, ali silno zgusnutog, kršćanski i ljudski plodnog i uzornog života ovog idealnog čovjeka i svećenika.

U SPOMEN DRA IVANA OSTOJIĆA

Dr. IVAN OSTOJIĆ, profesor u mirovini, ugledan svećenik i poznati znanstveni radnik, preminuo je 22. rujna u Svećeničkom domu u Splitu. Umro je u 87. godini života nakon kratke podmukle bolesti. Gotovo nas je sve iznenadio, upravo zbog toga što je do pred samu smrt uspravan koračao našim gradom, obilazio znanstvene ustanove, biblioteke i arhive, vršio svoje svećeničke službe i dužnosti, i s mladenačkim zanosom spremao nove radove. Vrstan poznavalac starih listina, nečitljivih zapisa i oronulog kamenja iz naše srednjovjekovne povijesti, nije mogao do zadnjeg časa mirovati. Povučen u svojoj sobi, neprestano je radio. Upravo je nedavno pripremio za tisak, kritično, *Korespondenciju Bulić-Delehaye*, djelo koje bi trebalo osvijetliti međunarodni značaj poznatog nestora naše arheologije don Frane Bulića.

Dr. Ostojić se rodio u Poveljima na otoku Braču 1893. godine. Nakon završenih studija teologije zaređen je za svećenika hvarske biskupije 1916. Prvih desetak godina svojega svećeništva vrši pastoralnu službu župnika na svojem rodnom otoku. Već se kao pastoralac počinje baviti proučavanjem i nacionalne povijesti; piše o Povaljskom kartularu, Listini i Pragu. 1928. odlazi na studije u Rim, odakle se kao doktor već 1929. vraća u splitsku teologiju, u kojoj će, uz manje prekide, kad Teologija ne bude radila, punih 40 godina vršiti službu profesora (1929—1969). God. 1970. Bogoslovni fakultet u Zagrebu odlikovao je dra Ostojića počasnim doktoratom zato što je »stekao odlične zasluge u proučavanju crkvene povijesti, a naročito istraživanju prisutnosti sv. Benedikta u Hrvatskoj«. Od 1969. do svoje smrti dr. Ostojić je živio u naslovnoj mirovini u Svećeničkom domu u Splitu.

Biografija dra Ostojića bitno je određena njegovim svećeničkim, profesorskim i znanstvenim radom. Bio je odličan svećenik, korektan i savjestan. I po svojim godinama i duhovnoj formaciji spadao je u one generacije svećenika kojima su red, rad i disciplina jednostavno postali drugom naravi. Do kraja točan i uredan, bio je uvijek primjer i uzor.

Kao profesor, dr. Ostojić je uživao veliki ugled. Nekom prirodnom lakoćom, aristokratskim držanjem i laganim humorom, spajao je u sebi otmjenost i dostojanstvo s uslužnošću i pristupačnošću. Zahvaljujući svojoj širokoj erudiciji, uvijek je, makar se radilo o raznim područjima, djelovao kao pravi stručnjak i zanimljiv predavač. O njegovoj savjesnosti i pedantnosti ne treba ni govoriti. Toliko je bio točan, da su se, slobodno, satovi prema njemu mogli navijati.

Ozbiljan i razborit, vrlo intuitivan i realističan, don Ivan je majstorski vladao svim svojim bićem; aristokrata duha, uvijek je bio gospodar situacije, posebno vlastitih težnja, riječi i manira. Pa ipak, i on se je s nečim u životu morao pomiriti: sa svojom *neugasivom strasti za povijesnim istraživanjima*. Nije se moglo sigurno znati je li to bio njegov hobby, unutrašnji nagon ili životna potreba, ali je bilo sigurno da don Ivan nije mogao živjeti bez starih zapisa, izlizanog kamenja, prašnjavih arhiva i davno oronulih povijesnih izvora. Stoga se dr. Ostojić — profesor katoličke moralke, doktor kanonskog prava, integralan svećenik i verziran teolog — uza sav svoj redoviti bezprijekoran rad, uporno, kroz više od 50 godina, neumorno bavi istraživanjem naše crkvene i kulturne baštine. Knjiga mu je bila, poglavito stara nepoznata vrela i zapisi, ne samo poziv nego i jedini životni hobby. Uživao je ispravno pročitati staru okrnjenu riječ, odgonetnuti davni natpis, pronaći i protumačiti drevni nepoznati fakat i podatak. Mnogo je na tome radio i zadužio je našu historiografiju s brojnim podacima i sigurnim činjenicama naše srednjovjekovne povijesti. Podsjetimo ovdje na njegova tri debela sveska o benediktincima u hrvatskim zemljama, dvije knjige o splitskom Stolnom kaptolu, knjigu u crkvenom školstvu u Splitu, studiju o njegovim rodnim Poveljima, zatim rasprave o pojedinim samostanima i povijesnim spomenicima iz doba naših narodnih vladara. Suradivao je u brojnim revijama, — vrlo rado i u *Crkvi u svijetu* — pisao o raznim temama, ali je njegovo najvažnije, životno djelo povijest benediktinaca u hrvatskim zemljama. O njima je neispiran izvor i sigurno vrela svima koji se budu bavili tim područjem.¹

Dr. Ostojić je bio prije svega povjesnik istraživač; njega su više zanimala sigurne činjenice i materijalni podaci nego konačne sinteze. Stoga njegove knjige i studije vrve povijesnim provjerenim faktima i podacima. Neophodno su gradivo i vjerni izvori za potonje proučavanje pojedinih pitanja i eventualno stvaranje većih povijesnih i kulturoloških sinteza. Bio je uporan, pedantan, radišan i sistematičan. Zahvaljujući toj upornosti i plodnom radu, uvrstio se je u poznati niz naših povjesničara svećenika od Franje Račkoga i Frane Bulića do Mihe Barade i Lovre Katića.

Profesor široke kulture, pun blagog humora i vedra raspoloženja, dr. Ostojić nikada nije htio ulaziti u polemike, samo zato da se ne bi morao izravno nekome suprotstaviti, da ne bi nekoga slučajno uvrijedio. Velika mu je vrlina i pomalo mana što se, stvarno, nikada nikome nije zamjerio.¹

NOVE KNJIGE

Bernardin Škunca: ŠTOVANJE ISUSOVE MUKE NA OTOKU HVARU, Crkva u svijetu, biblioteka »Radovi« 5, Split, 1980. Stručno i kompletno obrađeni, liturgijski i povijesno, bogati pasionski obredi, religiozni običaji i stvaralački povijesno-literarni, dramski, aspekti štovanja Kristove muke na ovom našem kulturnom i vjerskom tradicijom bogatom otoku. Cijena 300 din. Narudžbe prima: Uprava Crkve u svijetu, 58000 Split, Zrinsko-frankopanska 14.

Mile Vidović: NIKOLA BIJANKOVIĆ, BISKUP MAKARSKI, Crkva u svijetu, biblioteka »Radovi« 6. Znanstvena rasprava o životu i djelu ovog najpoznatijeg makarskog biskupa, sluge božjega, koji se u jednom dijelu splitsko-makarske nadbiskupije i danas časti. U radnji su također obrađene i crkveno-društvene prilike na području makarske biskupije s kraja 17. i početka 18. stoljeća. Cijena 300 din. Narudžbe prima: Uprava Crkve u svijetu, 58000 Split, Zrinsko-frankopanska 14.

Celestin Tomić: Povijest spasenja IV: U ZEMLJU OBEĆANJA (obrađuje Jošušino vrijeme i vrijeme sudaca), Provincijalat hrvatskih franj. konventualaca, Zagreb, 1980. Cijena 120 din. Narudžbe: Veritas, 41000 Zagreb, Miškinina 31. Još se mogu na istoj adresi dobiti sva četiri sveska niza **POVIJEST SPASENJA: Povijest spasenja, Praoci Izraela, Izlazak i U zemlju obećanja.** Dok su pojedinačne narudžbe skuplje, komplet stoji 500 din.

Ivan Fuček: SUSRET S BOGOM DOBROTE (autor tumači novu formulu odrješenja), Biblioteka Obnovljenog života — 15, Zagreb, 1980. Cijena 150 din. Narudžbe: Filozofsko-teološki institut, Jordanovac 110, 41001 Zagreb, p. p. 169. (Još se mogu na istoj adresi dobiti knjige od istog pisca: *Kršćanska zrelost na ispitu današnjice*, cijena 50 dinara i *Mladima govorim*, cijena 80 dinara).

DANICA 1981 — hrvatski katolički kalendar, najstariji i najpopularniji naš kalendar, najčitanija hrvatska katolička knjiga; ovo je upravo stoto godišće, stota obljetnica ove naše najčitanije knjige; i ove je godine puna korisnog, bliskog i zanimljivog štiva. Izd. HKD sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, 1980. Cijena 65 d. Narudžbe: HKD sv. Ćirila i Metoda, 41000 Zagreb, Trg kralja Tomislava 21 (i Ćirilometodske knjižare: u Zagrebu, Kaptol 29, Splitu, Hrvojeva 2, Dubrovniku, Zeljarica 7).

Ivan Pavao II: »NIJE DOBRO DA ČOVJEK BUDE SAM« — Prvi niz Papinih govora o ljubavi i braku u generalnim audijencijama od rujna 1979. do travnja 1980. Cijena 100 din. Naručuje se kod izdavača: Župni ured MB Lurdske, 41000 Zagreb, Vrbanićeva 35.

¹ Bibliografiju Ostojićevih radova do 1974. g. priredio je Drago Šimundža: *Črtica o životu i radu dra Ivana Ostojića*, Crkva u svijetu, IX, br. 1, 1974, str. 71–76. U jednom od slijedećih brojeva naše revije donijet ćemo i bibliografiju naknadno izišlih radova.